

Metodický pokyn pro udílení titulu
„Mistr tradiční rukodělné výroby Středočeského kraje“

článek I.

Území Středočeského kraje, je velmi bohaté na projevy tradiční lidové kultury. Její součástí tvoří tradiční rukodělná výroba, která dala vzniknout tisícům artefaktů, jež se staly součástí národního kulturního dědictví.

Středočeský kraj s vědomím nutnosti podpory uchování a dalšího rozvoje těchto hodnot, ve smyslu usnesení vlády České republiky ze dne 10. ledna 2001 č. 40 k aktualizaci Strategie účinnější státní podpory kultury, ve smyslu usnesení vlády České republiky ze dne 11. června 2003 č. 571 ke Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice, v souladu s výzvou UNESCO „Žijící lidské poklady“ a ve vztahu k udělování celostátního titulu „Nositel tradice lidových řemesel“ uděluje titul "Mistr tradiční rukodělné výroby Středočeského kraje" (dále jen "titul") jako formu veřejného uznání a podpory těm, kdo se snaží udržet znalosti a dovednosti nutné pro provozování tradičních rukodělných technologií, účinně a kvalifikovaně je prezentovat a předat je dalším generacím.

článek II.

- 1) Titul je určen osobám, které dokonale ovládají dovednosti, postupy a technologie tradiční rukodělné výroby a přiměřeně svým možnostem předávají tyto znalosti budoucím generacím a prezentují své výrobky na veřejnosti.
- 2) Titul je udělován hejtmankou Středočeského kraje v období let 2024-2028.
- 3) Titul může být udělen pouze občanům České republiky s trvalým pobytem na území Středočeského kraje.
- 4) Titul může být udělen výrobcům činným v oborech tradiční rukodělné výroby, které jsou zásadním způsobem ohroženy, či jim přímo hrozí zánik.
- 5) Pro účely tohoto statutu se jednotlivé obory tradiční rukodělné výroby vymezují podle základního materiálu, z něhož jsou vyrobeny výrobky v daném oboru, s uvedením příkladu výrobních technik, takto:
 - hlína – černá hrnčína, glazovaná hrnčína, fajánse, kamnářství apod.,
 - sklo – foukané a tvarované sklo, malba na sklo, práce s korálky apod.,
 - kámen – kamenictví, kamenosochařství, výroba brousku apod.,
 - kov – kovářské práce, kutí, odlévání, ciselování apod.,
 - pletiva – pletení ze slámy, z orobince, z proutí a z loubku apod.,
 - dřevo – štípání, dlabání, soustružení dřeva, zdobení kovem, řezbářství apod.,
 - textil – vázání na modle, tkaní na destičkách, ruční tkaní v různých vazbách, výšivka, krajkářství, modrotisk, batika, výroba krojů, krojových součástí a obuvi,
 - materiály živočišného původu, které nejsou primárně určeny ke konzumaci jako potraviny – ševcovství, brašnářství, řemenářství, výroba kostěných, perleťových a rohovinových knoflíků, spínadel a ozdob, zdobení kraslic apod.,
 - pečivo – obřadní apod.,
 - vinařství, pivovarnictví.

článek III.

- 1) O udělení titulu rozhoduje Rada Středočeského kraje po přijetí nominace Komise pro kulturu a památkovou péči a na základě doporučení komise ustavené podle článku IV. tohoto statutu.
- 2) Časová osa udělování titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Středočeského kraje“
 - vyhlášení možnosti předkládat návrhy na udělení titulu v lednu příslušného roku
 - uzávěrka podávání návrhů pro udělení titulu do konce března příslušného roku
 - posuzování přihlášených výrobků, kontakt s jejich autory, práce komise v terénu do konce května příslušného roku
 - následné projednání návrhu KKPP a RK
 - předání ocenění příslušného roku
- 3) Rada Středočeského kraje uděluje výrobci titul na dobu neurčitou resp. doživotně, a to nejvýše třem osobám v průběhu jednoho roku. Rada Středočeského kraje však může titul odejmout na základě doporučení komise, koná-li nositel titulu v rozporu s článkem VIII. tohoto statutu.
- 4) Udělení titulu se osvědčuje jmenovacím dekretem se znakem Středočeského kraje a podpisem hejtmána. Vzor dekretu je uveden v příloze k tomuto statutu.
- 5) Rada Středočeského kraje rozhodne o spojení titulu s peněžní cenou. Finanční odměna pro maximálně tři oceněné v jednom roce je v součtu 30 000 Kč a bude uvolněna z kapitoly 06 kultura. Každý z oceněných obdrží částku maximální 10 000 Kč. Regionální odborné pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu by na uspořádání soutěže obdrželo 5 000 Kč z téže kapitoly.
- 6) Titul je udělován zpravidla jednou ročně.

článek IV.

Regionální odborné pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu ustanoví pro kvalifikované posuzování návrhu na udělení titulu Komisi pro tradiční lidovou kulturu sestavenou z odborníků v oborech lidové kultury a národního kulturního dědictví.

článek V.

Při posuzování návrhu na udělení titulu komise posuzuje každého kandidáta podle toho, zda a v jaké míře, jsou splněna následující kritéria:

- rukodělná činnost kandidáta je v daném oboru výjimečným nebo jedinečným dokladem tradiční technologie či tradiční lidové techniky ohrožené zánikem,
- předávání dovedností a zkušeností následovníkům,
- prezentování svých výrobků na veřejnosti,
- souhlas se spoluprací při pořizování dokumentace užívaných postupů a dovedností pro pověřenou organizaci při záruce všech autorských práv kandidáta,
- vysoká estetická a užitná hodnota výrobku,
- dodržování tradiční technologie
- užití tradičního materiálu na zhotovení výrobku a jeho tradiční úpravu,
- uplatnění tradičního tvarosloví předmětu, čistota provedení,
- dodržení povrchové úpravy, dekoru a barevnosti odpovídající tradici,
- opakování tradičních vzorů nebo předloh,
- úroveň ovládnutí tradičních postupů a dovedností v rukodělné výrobě.

článek VI.

- 1) Návrhy na udělení titulu mohou předkládat vědecké a odborné instituce, muzea, občanská sdružení, jiné neziskové a zájmové organizace, fyzické osoby, působící v daném oboru, orgány státní správy a samosprávy.
- 2) Regionální pracoviště vede a aktualizuje Seznam oceněných, vyřizuje agendu spojenou s vypsáním udělení titulu. Přípravuje návrhy pro projednání Odborné komise, zadává odborné posudky posuzovatelům určeným Odbornou komisí, posuzuje předložené návrhy z hlediska jejich věcné správnosti. Při předkládání návrhů a dalších podkladů radě kraje spolupracuje s muzei, která jsou zřizována Středočeským krajem, s Odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje a případně s dalšími jednotlivci a institucemi.
- 3) Návrhy na udělení titulu se podávají Regionálnímu odbornému pracovišti pro péči o tradiční lidovou kulturu, a to písemnou nebo elektronickou formou. Součástí návrhu je obrazová dokumentace výrobků, případně jejich reprezentativní ukázka, které se po posouzení vracejí kandidátovi. Náležitosti návrhu jsou uvedeny v příloze tohoto metodického pokynu.
- 4) Návrhy se podávají Regionálnímu odbornému pracovišti pro péči o tradiční lidovou kulturu vždy podle harmonogramu podle čl. III. bod 2).
- 5) Regionální odborné pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu zpracuje nominační list s komplexní dokumentací k jednotlivým návrhům na základě odborných výzkumů a vyžádaných expertních vyjádření.
- 6) Dokumentaci, zahrnující písemné, obrazové, případně trojrozměrné doklady, předává Regionální odborné pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu komisi spolu s Nominačním listem, jehož vzor je uveden v příloze k tomuto statutu.
- 7) Doporučení komise na udělení titulu je Radě Středočeského kraje předkládáno nejpozději 14 dnů před datem, k němuž má být titul udělen prostřednictvím Odboru kultury a památkové péče.

článek VII.

- 1) Nositel titulu má právo zejména:
 - Užívat zdarma na výrobku a propagačních materiálech označení administrované pověřenou organizací ve shodě se zákonem c. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou Úřadu průmyslového vlastnictví č. 213/1995 Sb. Označení může užívat pouze na výrobku v tom řemeslném oboru, v němž mu byl titul udělen, a který je v souladu s kritérii dle čl. V tohoto metodického pokynu. Použití označení na jiných výrobcích je nepřijatelné a může být důvodem k odebrání titulu.
 - Na uveřejnění jména, výrobku a dalších informací souvisejících s titulem na www stránkách Středočeského Kraje, Regionálního odborného pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu a případně i Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici.
- 2) Nositel titulu může být v případě splnění kritérií nominován k udělení celostátního titulu „Nositel tradice lidových řemesel“.

článek VIII.

Nositel titulu má povinnost zejména:

- konat tak, aby nebylo poškozeno dobré jméno titulu a označení,
- užívat označení pouze na výrobky z oboru, v němž mu byl titul udělen,
- poskytnout Regionálnímu odbornému pracovišti pro péči o tradiční lidovou kulturu informace pro dokumentaci udělování titulu, předávat znalosti a zkušenosti z oboru přiměřené svým možnostem.

článek IX.

- 1) Udělení titulu se zapisuje do rejstříku, při respektování zákona o ochraně osobních dat. Rejstřík administruje Regionální odborné pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu. V rejstříku bude uvedeno pořadové číslo dekretu, jméno, příjmení a adresa nositele titulu, obor, za který byl oceněn a signatura dokumentace, která byla podkladem k doporučení pro udělení titulu a je uložena u pověřené organizace do vyhlášení nové soutěže.
- 2) V případě odejmutí titulu nebo úmrtí nositele se záznam v rejstříku doplní o tuto skutečnost.

článek X.

Náklady na zajištění udílení ceny jsou zahrnuty do rozpočtu Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje. Náklady spojené se slavnostním udělením titulu jsou součástí rozpočtu Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje.

Tento statut nabývá účinnosti dnem podpisu.

článek XI.

Metodický pokyn je účinný schválením Radou kraje.